

Lehdistötiedote

Luxemburg, 12. marraskuuta 2021

Yhteisyritykset: tarkastajat antavat EU:n julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksille hyvän arvosanan

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on vahvistanut kaikkien EU:n yhteisyritysten tilit ja tilien perustana olevat toimet varainhoitovuodelta 2020. Yhteisyritykset ovat julkisen ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia, joissa on mukana teollisuuden edustajia ja tutkimusryhmiä. Yhteisyritykset olivat kymmenvuotisen toiminta-aikansa seitsemännessä vuodessa, ja useimmat niistä olivat jo toteuttaneet suurin piirtein 2/3 Horisontti 2020 -puiteohjelman mukaisista toimistaan. EU:n Horisontti 2020 -puiteohjelmasta rahoitetaan tutkimusta ja teknologian kehittämistä. Tarkastajat panivat merkille myös, että yhteisyritykset ovat hyödyntäneet synergioita huolehtiakseen toiminnan jatkuvuudesta covid-19-pandemian aikana ja lieventääkseen pandemian mahdollisia vaikutuksia palvelutarjontaan.

Ne EU:n kahdeksan yhteisyritystä, joista kukin toteuttaa Horisontti 2020 -puiteohjelman tutkimus- ja innovointitoimia omalla erikoisalallaan, hallinnoivat kaikkiaan 19,7:ää miljardia euroa. Varat ovat peräisin käteissuorituksista, jotka Euroopan komissio myöntää tutkimus- ja innovointiohjelmiansa kautta, sekä luontoissuorituksista ja muista rahoitusosuuksista, jotka saadaan yksityisiltä kumppaneilta, osallistujavaltioilta ja hallitustenvälisiltä organisaatioilta. Nämä yhteisyritykset valitsevat rahoitettaviksi parhaat hankkeet pääasiassa ehdotuspyyntöjen avulla. Fusion for Energy -yhteisyrityksen, joka toimii Euratomin alaisuudessa, budjetti on arviolta 15 miljardia euroa. Se rahoittaa näillä varoilla EU:n osuutta ITER-ydinfuusiohankkeessa, jota toteutetaan Ranskassa. Määrä sisältää ydinvoimahankkeen käyttökustannukset vuosina 2028–2035. Helmikuussa 2021 EU:n neuvosto hyväksyi Euratomin rahoitusosuudeksi Fusion for Energy -yhteisyrityksessä noin 5,6 miljardia euroa talousarviosyklin 2021–2027 aikana.

Tarkastajat tutkivat vuonna 2020, kuten joka vuosi, kaikkien yhteisyritysten taloudellisen tilanteen. He havaitsivat, että yhteisyritysten tilit olivat kansainvälisten kirjanpitosääntöjen mukaisesti luotettavat ja että tilien perustana olevissa maksu- ja tulotapahtumissa ei ollut olennaisia virheitä.

“Monia osatekijöitä voitaisiin vielä parantaa, mutta vuotta 2020 koskevassa tarkastuksessamme saatiin vahvistus sille, että varainkäyttö ja säännönmukaisuuden hallinta ovat yhteisyrityksissä terveellä pohjalla”, toteaa tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ildikó Gáll-Pelcz. *“Pidämme myönteisenä sitä, että yhteisyritykset ovat mukauttaneet toimintaansa*

Lehdistötiedotteessa esitetään EU:n yhteisyrityksiä koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

pandemiasta johtuvien rajoitteiden perusteella ilman, että siitä olisi aiheutunut suurempaa vaikutusta niiden toimiin tai tuotoksiin. Tämä on yhteisyritysten keskinäisen synergian ansiota.”

Tarkastajat havaitsivat kuitenkin myös parannettavaa. Esimerkiksi yhteisyritysten sisäiset kontrollit olivat yleensä vaikuttavia, mutta tarkastajat löysivät puutteita maksujen vuotuisessa suunnittelussa ja paikallisissa tietotekniikkajärjestelmissä. Tarkastustulokset osoittivat lisäksi, että avustuskustannusten suurimman virhelähteen muodostavat henkilöstökustannukset. Tulokset viittaavat siihen, että henkilöstökustannuksiin sovellettavia sääntöjä ja menettelyjä olisi vielä selkeytettävä, mikä pitäisi myös asettaa tulevien tutkimuksen puiteohjelmien ehdoksi. Joissakin tapauksissa on lisäksi olemassa riski, että puutteet henkilöstöresursseissa saattavat vaikuttaa kielteisesti yhteisyritysten yleiseen toimintaan. Yhteisyritysten ote keskeisistä osaamisalueista voi esimerkiksi heikentää, tilivelvollisuus hämärtyä ja henkilöstön tehokkuus laskea.

Tarkastajat tutkivat yhteisyritysten toimien toteutusastetta. He arvioivat, että vuoden 2020 loppuun mennessä yhteisyritykset olivat jo tehneet 88 prosenttia suunnitelluista Horisontti 2020 -puiteohjelman avustussopimuksista ja saavuttaneet noin 62 prosenttia puiteohjelmaa koskevista osakkaiden rahoitusosuustavoitteista. Yhteisyritysten etenemisessä kohti tavoitteitaan on kuitenkin huomattavia eroja, sillä se riippuu kunkin tutkimusalan luonteesta sekä hankkeiden kestosta ja toteuttamistavasta. Monivuotisessa rahoituskehityksessä 2007–2013 vahvistetut, seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman ja Euroopan laajuisen TEN-T-liikenneverkon yhteyteen kuuluvat toimet oli pantu täytäntöön lähes kokonaisuudessaan.

Tarkastajat pitivät myönteisenä, että kaikki yhteisyritykset olivat ryhtyneet korjaaviin toimiin aiempien vuosien tarkastushuomautusten perusteella. He panivat erityisesti merkille, että Fusion for Energy -yhteisyritys oli vuonna 2020 parantanut huomattavasti tilinpäätöksessään antamiensa tietojen laatua. Se esimerkiksi esitti euromääräisen arvion kokonaiskustannuksista, joita sille aiheutuu ITER-ydinfuusiohankkeeseen liittyvien velvoitteidensa päätökseen saattamisesta (18 miljardia euroa). Tarkastajat kiinnittivät kuitenkin huomiota myös siihen, että kaikki muutokset keskeisiin oletuksiin, jotka koskevat arviointia ja riskialtistusta, saattavat johtaa kustannusten merkittävään kasvuun ja lisäviivästyksiin ITER-hankkeen toteuttamisessa.

Yhteenveto EU:n yhteisyritysten tarkastuksesta vuodelta 2020 sekä kutakin yhteisyritystä koskevat tiedot löytyvät englannin kielellä [tilintarkastustuomioistuimen sivustolta](#). Muut kieliversiot julkaistaan lähiaikoina.

Lehdistö – yhteydenotot

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lehdistöpalvelu: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – matkapuhelin: (+352) 691 551 502